

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

362.7

Szerző:

Cím: *Sok száz tisztviselő a gyermekmenhelyre adta gyermekét*Forrás: *Magyarország*

Bp

(Hely)

1924. 8. 1.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

"1924"

Személy

Helyszám

Sok száz tisztviselő a gyermekmenhelyre adta gyermekét

Két és félszerannyi ma az elhagyott gyermek, mint a békeévekben. — Egyre növekedik a csecsemők halálozási aránya. — Száz szoptató anya a gyermekmenhelyen

(A Magyarország tudósítójától.) Napok óta beszélnek róla, hogy a halálozási arányszám az állami gyermekmenhelyen feltűnően emelkedett s különösen a csecsemőkorban lévő gyermekek közül pusztulnak el igen sokan. A Magyarország tudósítója felkereste Damokos Andor dr. miniszteri tanácsost, az állami gyermekmenhely igazgatóját s kérdést intézett hozzá az intézetben uralkodó viszonyokra vonatkozólag. Damokos miniszteri tanácsos a következőket mondotta munkatársunknak:

— Mindenekelőtt arról kell önt megnyugtatom, hogy *teljesen alaptalanok* azok a hírek, mintha az állami gyermekmenhelyen akár most, akár a közelmúltban aránytalan mértékű gyermekhalálozások történtek volna. Nem tagadom, nincs is okom tagadni, hogy *halálozások gyakran fordulnak elő*, azonban azok száma egyáltalán nem olyan ijesztő nagy s *alig néhány százalékkal múlja felül* azt az arányt, amely rendes körülmények között is be szokott következni. Hogy mi az oka azoknak a halálozási eseteknek, amelyek mégis megtörténnek, azt azt hiszem, nem szükséges bővebben magyaráznom. Olyan szomorú okok ezek, amelyek a közönség előtt is ismereteseek. Ma az a helyzet, hogy amidőn egy szülő kényszerűségből a gyermekmenhelyre hozza a gyermekét ápolás végett, az a szegény gyermek már olyan súlyos állapotban van, hogy sok esetben még az orvosi tudomány legönfeláldozóbb erőfeszítése sem tud rajta segíteni. Nem egy ízben fordult elő, hogy súlyos beteg gyermekeket hoztak felvétel céljából a gyermekmenhelyre s

miközben a jegyzőkönyvbe vették a gyermek adatait, a szerencsétlen teremtés ott halt meg a hivatali szobában.

— Nem akarok senkit sem vádolni, de kénytelen vagyok jelenteni, hogy a gyermekmenhelyen előforduló halálozások statisztikáját igen súlyosbítja az az eljárás, amelyet a fővárosi kórházai tanusítanak. A fővárosi kórházak igen sok esetben ugyanis, amidőn már látják, hogy az ápolás céljából odavitt gyermek állapota reménytelen,

azzal a kifogással utasítják vissza a kórházba való felvételét, hogy nincs számára már hely,

miután a létszám teljesen betelt. Előfordul azután, hogy *igen sokszor már agonizáló állapotban hozzák a beteg gyermeket a gyermekmenhelyre*, ahol kénytelenek vagyunk felvenni s nem a gyermekmenhelyen és sem a kiváló orvosain nem múlik az, hogy a szerencsétlen gyermek azután a mi falaink között pusztul el. A fővárosi kórházak, úgy látszik, az ilyen eljárással azt akarják előmozdítani, hogy az *ő halálozási statisztikájuk kedvezőbbnek lássék*, de ezzel szemben a gyermekmenhely statisztikája mutat ki több halálozást.

— Különbö is Magyarországon még a békeévekben is igen nagy volt a gyermekhalandóság. Hivatalos kimutatás bizonyítja, hogy már a békeévekben *ezer gyermek közül egy éven auli korban 238, 1—4 éves korig 36, 5—14 éves korig pedig 7 gyermek halt meg*. Nagyjában ez az arányszám most is megvan, bár a rossz táplálkozás és a szülők nehéz életviszonyai a csecsemőkorban elhalálozott gyermekek arányszámát némileg emelte. Nagyon sok gyermek már betegen születik s feltűnő sok az öröklött tuberkulózis, fertőző baj és más súlyos betegség. A nem természetes táplálkozás is igen sok csecsemő halálának az okozója. Ép ennek megakadályozására azokkal a cse-

csemőkkel együtt, akiknek szülei a gyermeket a menhelyre hozzák, az anyákat is felvesszük, hogy a szoptatási idő tartama alatt a gyermeket táplálhassa. *Jelenleg is*

több mint száz szoptató anya van a gyermekmenhelyen,

akik itt nemcsak teljes ellátást, hanem még ruházatot is kapnak.

— Sajnos, a súlyos gazdasági viszonyok nemcsak a szülőket és gyermekeket érintik,

hanem magára a gyermekmenhelyre is igen súlyosan nehezednek. A békelétszámhoz viszonyítva *ma két és félszer annyi elhagyott gyermeket ápolunk*, mert amíg a békeévekben a gyermekek létszáma alig haladta meg a nyolcezetet, most július 1-én 17875 gyermeket tartunk nyilván, akik közül 7 éven aluli 9278, 7 éven felüli 8597, az összesek között pedig 5743 a *hadiárva*. A mai napon azonban a tízenkilenczet is felülmúlja az intézet ápoltságainak a létszáma. A benlakó gyermekek száma aránylag nem nagy, mert a legtöbb gyermeket vidéken helyezték el s jelenleg 108 telepen gondozzák az elhagyott gyermekeket. Jellemző a mai viszonyokra, hogy amíg a háború előtt leginkább törvénytelen gyermekekből és igen szegénysorsú szülők gyermekeiből állott a gyermekmenhely ápoltságainak létszáma, addig

ma sok száz olyan gyermek van intézetünkben, akiknek szülei intelligens tisztviselőemberek,

úgynevezett középosztálybeliek, de akik a viszonyok kényszerítő hatása alatt olyan szomorú helyzetbe kerültek, hogy nem képesek gyermekük ellátásáról és neveléséről gondoskodni. Ezeket az intelligens származású gyermekeket azután külön csoportokban a főváros-hoz közel levő falvakban neveltetjük. *Feltűnően nagy jelenleg a törvénytelen gyermekek száma*; ezek a gyermekek 52 százalékát teszik ki a menhely létszámának.

— Mindenesetre örömmel és elismeréssel kell megemlékezni arról, hogy a súlyos idők dacára a magyar társadalom szívéből még mindig nem halt ki a nemes érzés és az emberbaráti szeretet. Szinte hihetetlen, hogy még most is akadnak, még pedig igen nagy számmal, nemes gondolkodású emberek, akik *örökbefogadnak elhagyott gyermekeket*. Nagy számmal tartok nyilván neveket, akik között nemcsak vidéki pályaőr, földműves vagy más hasonló foglalkozású ember szerepel, hanem *kúriai bírák, kereskedők, ügyvédek, orvosok*, akik sürgetnek, hogy minél előbb adjon a gyermekmenhely részükre egy gyermeket, akit örökbefogadnának.

Az elmúlt évben 120 örökbefogadás történt

Ebben az évben sem kevesebb. A napokban járt nálam egy 40 éves vidéki parasztasszony, aki egy erős, piros pozsgás, kitünően öltözött fiút hozott bemutatni. Ez a gyermek teljesen véznán, sajnálatraméltó állapotban került hozzá, midőn a gyermekmenhely mint nevelőanyához hozzá kiadta. Most büszkén jött mutogatni a sudár fiút s nem kevesebb büszkeséggel mondotta, hogy *ez a harmincötödik elhagyott gyermek, akit felnevelt*, az előzőekből tisztességes iparos embereket, földműveseket nevelt, a lányokat pedig jól férjhezadta. »Nekem nem adott az Isten gyermeket, hát más gyermekének nevelésében lelem örömet«, mondotta nekem az asszony. Az ember szíve örül, ha ilyen jólelkű embertársak kerülnek eléje.